

Универзитет у Крагујевцу, Машински факултет Краљево
Доситејева 19, 36000 Краљево, Република Србија

ПРАВИЛНИК

О ПРАВИЛИМА СТУДИРАЊА НА СТУДИЈАМА ДРУГОГ СТЕПЕНА МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА КРАЉЕВО

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ КРАЉЕВО
Број: 305/8
Краљево, 23. 04. 2008. године

На основу члана 89.и 146. Статута Машинског факултета у вези са чланом 87. став 10. Закона о високом образовању Наставно научно веће, на седници одржаној 23. 04. 2008. године, донело је

ПРАВИЛНИК О ПРАВИЛИМА СТУДИРАЊА НА СТУДИЈАМА ДРУГОГ СТЕПЕНА МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА КРАЉЕВО

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређују се правила студија на студијама другог степена Машинског факултета у Краљеву (у даљем тексту Факултет).

Члан 2.

Факултет остварује студијске програме на студијама другог степена у оквиру образовно-научног поља **Техничко технолошке науке** научна област **машинско инжењерство** и то:

1. дипломске академске студије-мастер које имају 120 ЕСПБ бодова и трају две школске године односно четири семестра;
2. специјалистичке струковне студије које имају 60 ЕСПБ бодова и трају једну школску годину односно два семестара;
3. специјалистичке академске студије које имају најмање 60 ЕСПБ бодова када су претходно завршене академске студије и трају једну школску годину односно два семестра.

Члан 3.

Предлоге студијских програма другог степена студија утврђује Наставно научно веће Факултета (у даљем тексту Веће).

Студијске програме доноси Сенат Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту: Сенат).

Члан 4.

Програме наставних предмета дефинисаних студијским програмима усваја Веће Факултета, на предлог Катедре.

Програмом наставног предмета утврђује се његов садржај-структуру, образовни циљ, исходи образовања, облици и методе наставе и начин провере знања студената,

предуслови за слушање предмета као и основна и допунска литература за предмет: уџбеник, скрипта и слично.

Студијски програми и програми наставних предмета другог степена студија се трајно чувају у архиви Факултета и објављују на сајту Факултета.

Члан 5.

Веће факултета повремено разматра садржај студијских програма ради њиховог усклађивања са организацијом рада, привредним окружењем и достигнућима науке.

Веће факултета доноси измену и допуну студијског програма по поступку прописаном за доношење новог студијског програма.

Члан 6.

Факултет организује и изводи студије на српском језику.

Настава се може изводити на једном од страних језика у складу са дозволом за рад.

Факултет може за студенте са хендикепом организовати и изводити студије на начин прилагођен њиховим могућностима на гестовном језику.

II УПИС

Члан 7.

Статус студента стиче се уписом на акредитовани студијски програм који организује Факултет.

Студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета или у статусу студента који се сам финансира.

Својство студента доказује се индексом.

Члан 8.

На одобрене односно акредитоване студијске програме које Факултет организује, могу се уписати кандидати под условима и на начин утврђен Законом, општим актом Универзитета, Статутом Факултета и овим Правилником.

Лице из става 1. овог члана може да се упише на студијски програм ако се пријавило на јавни конкурс и ако на начин и по мерилима утврђеним овим Правилником оствари број бодова који му обезбеђују место на ранг листи пријављених кандидата које је у оквиру броја утврђеног за упис на студијски програм.

У остваривању права уписа на студијски програм кандидати имају једнака права која не могу бити ограничена по основу пола, расе, брачног стања, боје коже, језика, вероисповести или по другом сличном основу, положају или околности.

Члан 9.

Страни држављани се могу уписати на студијски програм под истим условима као и домаћи држављани. Посебан услов за упис странца у прву годину студија је знање српског језика.

Проверу знања српског језика страног држављанина који жели да конкурише за упис на студијски програм обавља посебна комисија коју именује декан.

Странац плаћа школарину на студијама осим ако међународним споразумом није друкчије одређено.

Странац се може уписати на студије ако је здравствено осигуран.

Члан 10.

Упис студената у прву годину студија другог степена врши се на основу конкурса који расписује Универзитет.

Конкурс садржи: број студената за одређене студијске програме, услове уписа, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, као и висину школарине коју плаћају студенти који се сами финансирају.

Члан 11.

Универзитет, на предлог Већа Факултета, утврђује број студената који се може уписати на акредитовани студијски програм који се организује на Факултету а који не може бити већи од броја утврђеног у дозволи за рад.

Одлуку о броју студената за упис у прву годину студијског програма који се финансира из буџета доноси Влада Србије по прибављеном мишљењу Универзитета и Националног савета, најкасније два месеци пре расписивања конкурса.

У наредним годинама студија, број студената из става 3. овог члана може се повећати за највише 20% у односу на претходну годину у складу са одлуком Већа Факултета.

Члан 12.

У прву годину дипломских академских студија - мастер може се уписати лице које је завршило одговарајуће основне академске студије утврђене студијским програмом и остварило најмање 180 ЕСПБ бодова.

Студијским програмом односно одлуком Већа Факултета утврђује се који су програми основних студија одговарајући за наставак студија на одређеном студијском програму. Веће може одредити стручну комисију која ће дати мишљење о евентуалној потреби допунских програмских садржаја које морају савладати студенти у случајевима када студијски програми основних студија нису одговарајући.

Редослед кандидата за упис на прву годину дипломских академских студија утврђује се на основу просечне оцене остварене на основним студијама и дужине студирања на основним студијама.

Упис на дипломске академске студије може се условити претходно положеним пријемним испитом односно испитом за проверу склоности и способности у складу са студијским програмом.

Члан 13.

У прву годину специјалистичких академских студија може се уписати лице које је завршило одговарајуће дипломске академске студије утврђене студијским програмом остваривши најмање 300 ЕСПБ бодова.

Редослед кандидата за упис на прву годину специјалистичких академских студија утврђује се на основу просечне оцене остварене на основним и дипломским академским студијама и дужине студирања на претходним студијама.

Члан 14.

У прву годину специјалистичких струковних студија може се уписати лице које је завршило одговарајуће основне струковне студије утврђене студијским програмом остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова.

Редослед кандидата за упис на прву годину специјалистичких струковних студија утврђује се на основу просечне оцене остварене на основним студијама и дужине студирања на претходним студијама.

Члан 15.

За сачињавање ранг листе пријављених кандидата Већа Факултета, формира Комисију за упис коју сачињавају три члана и три заменика чланова комисије из реда наставника и сарадника.

На основу критеријума из конкурса Комисија за упис сачињава ранг листу пријављених кандидата.

Право уписа на студије првог степена стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру броја студената из члана 11. овог Правилника.

Члан 16.

Лице које је у иностранству стекло високо образовање, пре пријављивања на конкурс за упис у прву годину студија мора да нострификује диплому стечену у иностранству.

Члан 17.

Пријемни испит уколико је предвиђен за упис у прву годину студија другог степена спроводи Комисија за пријемни испит коју именује декан Факултета. Комисију чине: продекан за наставу и наставници и сарадници бирани за ужу научну област из које се полаже пријемни испит

Комисија за пријемни испит утврђује број бодова који су кандидати освојили на пријемном испиту и ову листу доставља Комисији за упис.

Комисија за упис на основу мерила утврђених конкурсом за упис на студије другог степена сачињава јединствену ранг листу кандидата и објављује је на огласним таблама и на сајту Факултета.

Члан 18.

Учесник на конкурс за упис на другог степен студија има право да поднесе приговор декану на редослед кандидата за упис на прву годину студија у року од три дана од дана објављивања ранг листе на огласној табли Факултета.

По приговору учесника конкурса Декан доноси решење у року од три дана од дана достављања приговора.

Кандидат има право да поднесе жалбу Савету Факултета у року од три дана од дана пријема решења Декана.

Савет Факултета је обавезан да одлучи по жалби у року од три дана од дана њеног пријема.

Члан 19.

Кандидати који су стекли право на упис, приликом уписивања, достављају оригинална документа одређена конкурсом.

Члан 20.

Студент студија другог степена друге самосталне високошколске установе, као и лице које има стечено високо образовање на студијама другог степена и лице коме је престао статус студента у складу са законом може се уписати на студије другог степена на Факултету. Прелазак студента врши се на лични захтев, у року прописаном за упис године.

Уз захтев студент прилаже фотокопију дипломе о завршеним студијама или уверење о дипломирању, уверење о положеним испитима и потврду о испису.

Декан доноси одлуку о признавању испита положених на другој високошколској установи ако је студент положио испит односно остварио одговарајући број ЕСПБ бодова, по наставном програму који се не разликује или се у већем делу не разликује од наставног програма предмета на овом Факултету односно не више од 1/3 у обиму и садржају, уз прибављено компетентно мишљење.

Студент из става 1. овог члана обавезан је да положи разлику испита између испита признатих решењем декана и испита утврђених студијским програмом Факултета.

Лице из става 1. овог члана уписује годину студија у зависности од броја признатих испита, односно остварених ЕСПБ бодова. Наредну годину студија уписује уколико положи испите односно оствари одређени број ЕСПБ бодова за упис сагласно студијском програму и Статуту.

Члан 21.

Студент другог машинског или сродног техничког факултета има право да пређе и да настави студије на овом Факултету.

Студент који је започео студије у иностранству може наставити студије на Факултету пошто му се признају одговарајуће године студија, семестри, положени испити и извршене друге обавезе сагласно овом Правилнику.

Студенти из става 1. и 2. овог члана дужни су да положе разлику испита утврђених решењем декана између студијског програма са кога долазе и студијског програма на који прелазе.

Члан 22.

Студенти других високошколских установа, као и лица која су завршила студије на другој високошколској установи, могу ради допуне знања уписати и полагати поједине предмете уз накнаду трошкова.

Пријава се подноси Декану Факултета.

Студенту из става 1. овог члана издаје се уверење о положеним испитима.

III ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА

Члан 23.

Студент овог Факултета има права и обавезе утврђене Законом, општим актима Универзитета, Статутом Факултета и овим Правилником.

Студент има право:

- на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
- на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
- на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са законом;
- на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;
- на повластице које произилазе из статуса студента;
- на подједнако квалитетне услове студија за све студенте;
- на различитост и заштиту од дискриминације;
- да бира и буде биран у студентски парламент и друге органе Факултета.

Студент такође има право да:

- учествује у образовним и стручним пројектима у складу са својим могућностима и потребама Факултета;
- врши замену изборног предмета;
- према властитом избору, ради стицања допунских знања, уз надокнаду трошкова независно од статуса, упише и полаже предмете другог студијског програма Факултета;
- изабере ментора;

- буде награђен, односно похваљен за свој рад, достигнућа и допринос афирмацији Факултета, у складу са одлуком Наставно научног већа Факултета.

У случају из алинеје 3. претходног става овог члана, оцена добијена на испиту не улази у просек оцена уписаног студијског програма.

Члан 24.

Студент је дужан да:

- испуњава наставне и предиспитне обавезе;
- поштује акте Факултета;
- поштује права запослених и других студената Факултета;
- учествује у доношењу одлука у складу са законом.

Студент је такође дужан да:

- упише вишу годину студија, у року прописаним овим Правилником;
- полаже испите на начин прописан наставним програмом и у роковима прописаним Законом, Статутом Факултета и овим Правилником;
- заврши студије у року који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

Члан 25.

Студент има право на жалбу уколико Факултет ускрати право студента:

- на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
- на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
- на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са законом;

Жалба се подноси декану Факултета у року од 8 дана од дана сазнања за повреду права.

Декан одлучује по жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Одлука Декана по жалби је коначна.

IV ПРАВИЛА СТУДИЈА

Члан 26.

Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студирања.

Студент је дужан да положи све обавезне и онај број изборних предмета који је прописан студијским програмом за одређену годину студија.

При упису сваке школске године студент се опредељује за изборне предмете из студијског програма предвиђене за ту годину студија.

Студент који се финансира из буџета опредељује се за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСПБ бодова.

Студент који се сâм финансира опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова.

Студент који се сам финансира плаћа део школарине обрачунат према предметима за које се определио.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет, може поново уписати исти или се определити за други изборни предмет.

Студијским програмом може се условити опредељивање студента за одређени предмет претходно положеним испитима из једног или више предмета утврђених студијским програмом.

Члан 27.

Студенти који се финансирају из буџета и студенти који се сами финансирају имају исте испитне и предиспитне обавезе утврђене уписаним студијским програмом.

Студент који се финансира из буџета и који је у току школске године, у оквиру уписаног студијског програма, по положеним испитима стекао 60 ЕСПБ бодова, има право да се и у наредној школској години финансира из буџета.

Студент који се финансира из буџета и који у току школске године оствари мање од 60 ЕСПБ бодова, може наставити студије у статусу студента који сâм финансира студије.

Студент који се сâм финансира и који у току школске године оствари 60 ЕСПБ бодова из текуће године студијског програма, може да се у наредној школској години финансира из буџета.

Право из става 4. овог члана студент остварује ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета.

У случају да у октобарском испитном року више студената оствари право да се финансира из буџета, предност на прелазак на буџет има студент са постигнутом већом просечном оценом на испитима из предмета текуће године студијског програма.

Студент који се финансира из буџета може у том статусу да има уписан само један одобрен, односно акредитован студијски програм на истом нивоу студија.

V ПРОМЕНА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА И МОДУЛА

Члан 28.

Студент има право да у току студија промени студијски програм или модул.

Одобрена промена студијског програма уписује се у индекс.

Студент који промени студијски програм, поред предмета студијског програма на који прелази уписује и разлику предмета студијског програма са кога прелази.

VI УПИС НА ВИШУ ГОДИНУ СТУДИЈА

Члан 29.

Упис се обавља подношењем уредно попуњеног индекса и уписног материјала Служби за студентска питања Факултета.

Упис је извршен када то потписом у индексу овери продекан за наставу.

Упис студената у вишу годину студија врши се по правилу од 15. септембра до 01. октобра текуће године.

VII ШКОЛСКА ГОДИНА

Члан 30.

Студијски програми на Факултету се остварују у току школске године која по правилу почиње 01. октобра текуће а завршава се 30. септембра наредне године.

Настава у школској години остварује се у два семестра - зимски и летњи у трајању од по 15 недеља.

Трајање зимског и летњег семестра, термини одржавања испитних рокова као и друга питања од значаја за одржавање наставе и испита уређује се Календаром рада Факултета за сваку школску годину. Календар рада се објављује на сајту Факултета пре почетка школске године.

Веће Факултета може услед ванредних околности одлучити о одступању од утврђеног Календара рада.

VIII ОБЛИЦИ НАСТАВЕ

Члан 31.

Настава се изводи према утврђеним студијским програмима, предметима и њиховом распореду по годинама студија и по семестрима, броју часова предавања и вежби.

Обим свих врста наставе исказује се бодовима.

Члан 32.

Настава се организује и изводи према утврђеном распореду часова предавања и вежби.

Факултет је дужан да распоред часова предавања и вежби објави на огласним таблама и сајту Факултета најкасније 10 дана пре почетка наставе.

Распоред часова предавања и вежби садржи: назив студијског програма, студијску годину, назив предмета, време одржавања наставе (дан, сат), место одржавања наставе (амфитеатар, учионица, лабораторија), имена наставника и сарадника, и друге податке о настави који су потребни да би студент могао уредно похађати наставу и извршавати своје обавезе предвиђене студијским програмом.

За сваки предмет предметни наставник утврђује план рада током семестра по недељама и дужан је да га достави продекану за наставу најкасније 15 дана пре почетка наставе.

При утврђивању планова мора се водити рачуна да се ускладе термини полагања колоквијума и испита, тако да два колоквијума или два испита са исте године не могу бити организовани у истом дану, о чему се стара продекан за наставу.

Седам дана пре почетка семестра Факултет објављује распоред полагања колоквијума по семестрима у оквиру предиспитних активности.

Наставници су дужни да у току наставе, израде самосталних задатака и припреме за полагање помогну студентима континуираним организовањем консултација. Термини и време одржавања консултација треба да буду усклађени са распоредом наставних активности.

Промене распореда и плана рада у току наставе, по правилу није допуштена. Ако се укаже потреба за променом (због болести наставника или слично) продекан за наставу одређује замену.

Члан 33.

Студијски програми студија другог степена остварују се кроз:

- предавања;
- вежбе (аудиторне, самосталне, лабораторијске),
- израду и одбрану графичких радова, пројектних задатака, семинарских радова,
- самостални рад у лабораторијама,
- консултације,
- менторски рад,
- колоквијуме,
- испит,
- стручну праксу,
- научноистраживачки рад (студијско истраживачки) студената уз менторство наставника ,
- завршни рад;
- друге видове образовно научног рада који су погодни за остварење образовно делатности Факултета.

У оквиру фонда часова активне наставе предвиђени су колквијуми, тестови и друго. Начин извођења колквијума и број студената у групи за обављање колквијума утврђује се наставним програмом сваког предмета.

Студијски програм остварују наставници и сарадници.

IX ПРЕДАВАЊЕ

Члан 34.

Предавања су основни облик наставе на Факултету којим наставник усмено излаже садржај одређене теме на начин и у обиму утврђених студијским програмом.

Предавања служе за излагање и тумачење основних принципа програмских садржаја из сваког предмета, као и за увођење метода решавања практичних задатака.

На почетку предавања наставник у сажетом облику упознаје студенте са Планом рада на наставном предмету који обухвата: садржај предмета, динамику извођења наставе, методе рада, начин акумулирања поена испуњавањем предиспитних обавеза, начин одржавања испита, начин оцењивања, основну и допунску литературу и друге неопходне информације.

План рада наставног предмета објављује се на сајту Факултета.

Предавања одржавају наставници Факултета.

Да би се држала настава из изборног предмета потребно је да се пријави минимални број студената. Минимални број студената одређује Веће својом одлуком.

X ВЕЖБЕ

Члан 35.

Вежбе су део наставног рада на којима се у зависности од предмета: увежбавају и примењују основна знања, разрађују примери из градива изложеног на предавањима, решавају практични или теоријски проблеми, задаци и случајеви из праксе, израђују програми из предметног градива или на други начин прилагођен природи предмета и величини групе.

Вежбе се одржавају у виду аудиторних, лабораторијских и самосталних вежбања зависно од природе наставног предмета.

За садржај вежби је одговоран наставник - носилац предмета и сарадник који спроводи вежбе.

Вежбе имају за циљ да се студентима учини приступачнијом материја одговарајућег предмета .

На вежбама се тумаче и разрађују извори сазнања и различита теоријска схватања, обрађују примери из праксе, дају одговори на питања студената и организују посете

институцијама и привредним организацијама изван Факултета ради упознавања са праксом.

Рад студената на вежбама, колоквијумима и другим активностима у наставном процесу узима се у обзир при утврђивању оцене на испиту.

Члан 36.

На аудиторним вежбама показује се на типичним практичним проблемима и задацима, примена материје предмета која је изложена на предавањима, обрађују се методе решавања програмских садржаја из сваког предмета и тсл. Аудиторне вежбе изводе наставници и сарадници у учионицама Факултета.

Члан 37.

На самосталним и лабораторијским (експерименталним) вежбама студенти добијају конкретне задатке из одређене области које сами решавају. Задатак може бити: проучавање проблема, графичко решавање, конструисање и обављање експерименталних мерења и испитивања.

Сарадници Факултета који руководе овим вежбама, помажу студентима у извођењу ових вежби, указују на специфичности појединих задатака и дају упутства за њихово правилно решавање.

Самосталне и лабораторијске вежбе обављају се у учионицама и лабораторијама, у обиму и са бројем часова који је предвиђен планом и програмом за поједине предмете.

Члан 38.

Израда графичких радова, пројеката и семинарских радова представља специфичан облик вежбања у решавању конкретних стручних задатака и системској анализи и обради појединих делова програмских садржаја. Вежбе овог типа служе за увођење студената у самостално решавање практичних проблема и задатака струке. Истовремено њима се стичу знања и вештине за обављање високошколских послова.

Ове радове студенти израђују уз присуство и контролу наставника или сарадника, зависно од нивоа студија, на часовима који су предвиђени студијским програмом. Преглед радова спроводи се на часовима предвиђеним распоредом. Радове прегледају сарадници или наставници који оверавају исправност решења, проверавају самосталност израде, указују на недостатке, пружају помоћ и дају упутства за рад. Завршну оцену на радовима дају наставници или сарадници на основу провере радова и одбране истих од стране студената. Остварени резултати улазе у коначну оцену предиспитних активности.

XI КОНСУЛТАЦИЈЕ

Члан 39.

Консултације су облик наставног рада који се по правилу одвијају у индивидуалном контакту наставника или сарадника и студента. Сврха консултација је да студентима

омогући објашњење појединих, посебно сложених делова обухваћених програмом предмета, пружи помоћ при изради семинарских или других радова и шире информише студенте о темама из области која је обухваћена програмом предмета.

Консултације су посебан вид остваривања плана образовања и састоје се у пружању помоћи и давања упутстава за успешно савлађивање програма.

Време консултација наставника и сарадника објављује се на вратима њиховог кабинета и на сајту Факултета.

Члан 40.

Менторски рад наставника може да се обавља са мањом групом студената, уз сагласност декана на предлог одговарајуће катедре. Наставник упућује студенте на литературу неопходну за савлађивање програма образовања, прати њихов рад и уз редовне консултације помаже успешном савлађивању програма.

Члан 41.

Студенти се кроз истраживачко студијски рад оспособљавају да приступе изради завршног рада.

Члан 42.

Стручна пракса је део наставног процеса током кога студенти стичу практична знања из области која је обухваћена студијским програмом кроз директан контакт и учешће у радном процесу.

Студент је обавезан да по обављеној стручној пракси поднесе детаљан извештај о раду који је потписан од стране надлежног лица у предузећу где је пракса реализована.

Веће одређује наставника одговорног за обављање стручне праксе.

Члан 43.

Стручне екскурзије су дефинисане студијским програмом наставног предмета. организује их предметни наставник уз сагласност продекана за наставу. План стручне екскурзије обавезно садржи: списак студената, начин организовања, начин обезбеђења и заштите и начин финансирања.

XII ОБЛИЦИ ПРЕДИСПИТНИХ ОБАВЕЗА

Члан 44.

Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима.

Предиспитне обавезе су дефинисане студијским програмом и чине део процеса савладавања знања из области коју обухвата програм наставног предмета.

Предиспитне обавезе су: редовно похађање часова предавања и вежби(аудиторне, самосталне, лабораторијске), активно учешће у свим облицима наставе, семинарски

рад, графички рад, презентација, пројектни задатак, стручна пракса, менторски рад, колоквијуми и друге обавезе предвиђене програмом наставног предмета.

Предиспитне обавезе учествују са најмање 30 а највише 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Резултати постигнути у предиспитним активностима уписују се у индекс.

Услов за изалазак на испит је остварено 51% максималног броја поена у свим предиспитним активностима.

Члан 45.

Провере знања у предиспитним активностима организују се путем колквијума у редовним и поправним терминима.

Колоквијум је облик провере стечених знања и вештина у току наставе из заокруженог дела наставног предмета.

Број колоквијума се утврђује студијским програмом за сваки наставни предмет. Планом рада за наставни предмет, са којим се упознају студенти на почетку предавања, прецизирају се редовни и поправни термини одржавања колоквијума.

За студенте који нису положили колоквијуме у редовним и поправним терминима или су незадовољни добијеном оценом организују се додатни термини за полагање поправних колоквијума.

Члан 46.

Студент испуњава предиспитне обавезе у току семестра у коме је уписао тај наставни предмет.

Студент који не испуни обавезне предиспитне обавезе у обиму и редоследу како је одређено студијским програмом не може да полаже испит из тог предмета.

XIII ИСПИТ

Члан 47.

Провера знања студента се обавља на испиту из сваког наставног предмета. Испит је обавезан.

Испит је јединствен и полаже се на начин утврђен студијским програмом сваког предмета: усмено, писмено односно усмено и писмено. Током испита може се проверавати и практично знање студента.

Испит се полаже у седишту Факултета.

Наставник је дужан да о начину провере знања студената, организовању испита и испитном градиву обавести студенте на првом часу предавања.

Испит је јаван. Јавност је обезбеђена истицањем времена и места полагања испита на огласној табли и на сајту Факултета.

Испит се полаже пред предметним наставником или испитном комисијом, у учионици Факултета. Забрањено је обављати испит у кабинетима.

Члан 48.

Полагање испита пријављује се пријавом у писаном облику или електронским путем.

Студент пријављује полагање испита према Календару рада или 15 дана пре почетка испитног рока.

Студент који не изађе на испит сматра се да испит није ни пријавио.

Распоред испита, време и место одржавања испита се објављује пет дана пре почетка испитног рока на огласној табли и сајту Факултета. У случају промене термина одржавања испита предметни наставник је дужа да о новом термину одржавања испита обавести продекана за настави и студентску службу

Списак студената који су пријавили испит се објављује на огласној табли Факултета најкасније три дана пре одржавања испита. Студент који није уписан у списак нема право да приступи испиту.

Члан 49.

Испитни рокови су: јануарски, априлски, јунски, септембарски и октобарски.

Почетак и трајање испитног рока утврђује се Календаром рада за школску годину.

Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из тог предмета. Уколико студент не положи испит у овом року има право да полаже испит још два пута у току исте школске године.

Изузетно студент коме је преостао још један неположени испит из студијског програма уписане године има право да тај испит полаже у накнадном испитном року до почетка наредне школске године.

Студент са хендикепом има право да полаже испит на начин прилагођен његовим могућностима.

Члан 50.

Предметни наставник организује испит и у потпуности је одговоран за садржај испитних задатака и регуларност испита.

Члан 51.

Распоред дежурстава на испиту сачињава Студентска служба и продекан за наставу.

Приликом састављања распореда дежурстава мора се водити рачуна о равномерном ангажовању свих сарадника.

Уколико је сарадник предвиђен распоредом дежурстава спречен да присуствује полагању испита дужан је да пронађе замену од стране другог сарадника Факултета и да о томе обавести предметног наставника.

Члан 52.

Дежурство је радна обавеза сваког сарадника.

Дежурни сарадник прозива студенте, евидентира студенте који су приступили полагању испита, проверава идентитет студената увидом у индекс, оверава испитне свеске уколико се испит полаже писмено и прави распоред седења у сали у којој се одржава испит.

Студент који дође на полагање испита без индекса не може приступити полагању испита.

Студент је дужан да на корицама свеске читко испише тражене податке.

Члан 53.

Пре почетка испита дежурни наставник или сарадник је дужан да саопшти који помоћни прибор студент током испита може користити.

Коришћење другог прибора од стране студента сматра се тежом повредом обавеза студента и такав студент се удаљује са испита.

Члан 54.

Испитивање кандидата врши се без прекида с тим што усмени део испита не може да траје дуже од једног школског часа а писмени део испита дуже од 4 сата.

Члан 55.

За време трајања писменог испита студент не може напуштати салу у којој се полаже испит пре него што преда испитну свеску и испитни задатак.

Студент који у току испита напусти салу у којој се одржава испит а не преда задатак сматра се да није положио испит.

Члан 56.

Ако се испит полаже писмено и усмено, усмени део испита мора да се закаже у року од 5 дана од дана полагања писменог дела испита. На усмени део испита излазе студенти који су положили писмени део испита.

Положени писмени део испита важи за три испитна рока у оквиру текуће школске године.

Члан 57.

Резултати испита који се полаже писмено објављују се на огласној табли и на сајту Факултета, најкасније пет дана од дана одржавања испита.

Наставник је дужан да студенту на његов захтев омогући увид у писмени део испита и упозна га са недостацима.

Члан 58.

Успех студената на испиту изражава се оценом од 5 (недовољан) до 10 (одличан-изузетан).

Укупна оцена формира се акумулирањем поена остварених полагањем испита са поенима стеченим испуњавањем предиспитних обавеза.

Укупна оцена студента на наставном предмету одређује се на основу укупног броја остварених поена током наставе и на завршном испиту на следећи начин:

- до 54 поена - оцена 5 (недовољан);
- од 55 до 64 поена - оцена 6 (довољан);
- од 65 до 74 поена - оцена 7(добар);
- од 75 до 84 поена - оцена 8 (врло добар);
- од 85 до 94 поена - оцена 9 (одличан);
- од 95 до 100 поена -оцена 10 (одличан изузетан).

Члан 59.

После завршетка наставе и испита наставник утврђује укупан број освојених поена и формира оцену за сваког студента. Оцена се уписује у индекс, записник о полагању испита, испитну пријаву и матичну књигу. Оцена 5 (пет) се не уписује у индекс и матичну књигу студената.

Наставник је дужан да записник о полагању испита и **испитне пријаве** из претходног става достави Студентској служби најкасније у року од 3 (три) дана од дана полагања испита.

Члан 60.

Студент има право да декану Факултета поднесе приговор на добијену оцену, ако сматра да испит није обављен у складу са законом и Статутом, у року од 36 часова од добијања оцене.

Нерадни дани Факултета не рачунају се у рок.

Декан Факултета у року од 24 часа од добијања приговора разматра приговор и доноси одлуку по приговору.

Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит пред испитном комисијом коју именује Декан, у року од три дана од дана пријема одлуке из претходног става.

У случају да је испит полагао само писмено, испит се неће поновити, већ ће именована Комисија поново оценити исти писмени. На исти начин ће Комисија поступити и код испита који се полаже писмено и усмено, а поновиће се само усмени део испита.

Одлука Комисије је коначна.

Члан 61.

Студент који је незадовољан добијеном оценом на испиту може поднети захтев о поништењу испита у року од 3 дана од дана полагања испита.

о захтеву студента одлучује продекан за наставу. Студент полаже испит у наредном испитном року од рока у коме му је поништена оцена.

XIV МИРОВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА СТУДЕНАТА

Члан 62.

Студенту се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза, у случају теже болести, упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест месеци, одслужења и дослужења војног рока, неге детета до годину дана живота, одржавања трудноће и у другим случајевима у складу са законом.

Студент коме мирују права и обавезе има право да полаже испите из наставних предмета из којих је испунио предиспитне обавезе утврђене наставним програмом.

Захтев са документацијом која представља основ за мировање права и обавеза, мора се поднети у року од 30 дана од дана сазнања за околности које представљају основ за мировање, односно у најкраћем могућем року.

XV ГОСТУЈУЋИ СТУДЕНТ

Члан 63.

Гостујући студент је студент друге високошколске установе који уписује делове студијског програма на Факултету, у складу са споразумом високошколских установа.

Статус гостујућег студента траје најдуже једну школску годину.

Права и обавезе гостујућег студента, начин подмиривања трошкова студија, евентуалне могућности наставка студија на Факултету и друга питања везана за статус гостујућег студента, прописују се споразумом високошколских установа.

Члан 64.

Студенту који је положио испит на другој високошколској установи, исти се признаје ако предмет из кога је испит положен по свом садржају, обиму и броју бодова одговара предмету који је студент уписао.

Признавање испита врши се на лични захтев студента.

Ако предмет из којег је испит положен по свом садржају, обиму и броју бодова не одговара предмету који је студент уписао, наставник може захтевати да студент полаже испит у целини или да положи разлику.

XVI ГУБИТАК ИЛИ ОШТЕЋЕЊЕ ИНДЕКСА

Члан 65.

Ако студент изгуби или оштети индекс, дужан је да поднесе захтев за издавање новог индекса.

Захтев, са доказом о оглашавању индекса неважећим у Службеном гласнику и потврдом о измиренем трошковима издавања новог индекса, подноси се Студентској служби Факултета.

У случају оштећења индекса, уз захтев се прилаже и оштећени индекс.

Факултет издаје нови индекс, после проглашења оригинала неважећим, са знаком да се ради о новој јавној исправи која је издата после проглашења оригинала неважећим.

XVII ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 66.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу.

За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мера искључења са студија на Факултету.

Дисциплински поступак не може се покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, а најксније шест месеци од дана када је повреда учињена.

Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студената.

XVIII ПРЕСТАНАК СТАТУСА СТУДЕНТА

Члан 67.

Статус студента престаје у случају:

- завршетка студија;
- исписивањем са студија;
- неуписивањем школске године;

- када не заврши студије до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма;
- изрицања дисциплинске мере искључења са студија.

Студенту се на лични захтев може продужити рок за завршетак студија из алинеје 3. претходног става овог члана из разлога наведених за мировање права и обавеза студента.

Студент коме је статус студента престао због исписивања са Факултета или због неуписивања школске године има право да настави започете студије у статусу студента који плаћа школарину и нема право на промену статуса.

Наставак студија врши се на лични захтев студента.

XIX ДИПЛОМСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Члан 68.

Факултет организује дипломске академске студије у трајању од две школске године према студијском програму кога доноси Универзитет на предлог Већа факултета.

Члан 69.

Студент је обавезан да присуствује предавањима и важбама и да изврши предиспитне обавезе утврђене студијским програмом из наставних предмета из којих се настава изводи у том семестру.

Овером зимског семестра студент стиче право да полаже испите из одслушаних једносеместарских предмета у том семестру и да похађа наставу у летњем семестру.

Испуњавањем обавеза из претходног става овог члана студент у индексу добија потпис предметног наставника и сарадника.

XX ДИПЛОМСКИ РАД

Члан 70.

После испуњених свих наставних обавеза утврђених студијским програмом дипломских академских студија студент стиче право да пријави и брани завршни рад-дипломски рад.

Дипломски рад се састоји од припреме (студијски истраживачки рад, израда и слично) и усмене одбране писаног рада који представља самостални стручни рад студента.

Студент има право да ради дипломски рад из наставног предмета уписаног студијског програма односно модула, под условом да је положио испит из тог предмета а који је од непосредног значаја за обављање послова дипломираног инжењера машинства-мастер одговарајућег студијског програма за који се студент определио.

Члан 71.

Студент подноси пријаву за израду дипломског рада Катедри Факултета преко Студентске службе. Студентска служба потврђује на пријави да студент има право да ради дипломски рад и пријаву доставља надлежној Катедри Факултета и наставнику за наставни предмет из кога студент жели да ради дипломски рад.

Катедра Факултета, на предлог предметног наставника и студента, утврђује назив теме, ментора, трочлану комисију пред којом ће студент бранити дипломски рад и рок у коме студент треба рад да брани.

По истеку овог рока, пријава теме се поништава а студент не може поново пријавити исту тему.

Члан 72.

По завршетку рада, студент један примерак рада предаје наставнику-ментору.

Наставник је дужан да у року од две недеље прегледа рад и укаже студенту на његове недостатке, уколико их има.

Након одобравања дипломског рада од стране наставника - ментора студент, попуњавањем одговарајућих образаца које предаје Студентској служби, врши пријављивање одбране рада. Такође студент је дужан да уз пријаву одбране преда Студентској служби и дипломски рад у четири примерка.

Студентска служба доставља по примерак дипломског рада члановима Комисије за одбрану и библиотеци Факултета-библиотеци Катедре.

Продекан за наставу доноси решење о заказивању јавне одбране дипломског рада које се истиче на огласној табли и сајту Факултета најкасније три дана пре заказане одбране.

Члан 73.

Одбрана дипломског рада обавља се пред трочланом Комисијом коју чине наставник-ментор и још два наставника. Одбрана рада је јавна.

Одбрана рада се састоји од усменог презентовања рада од стране студента, постављањем питања од стране чланова Комисије у вези са темом рада и одговарања студента на та питања.

По завршетку одбране дипломског рада Комисија утврђује већином гласова оцену на испиту, број остварених ЕСПБ бодова и записник са пријавом и оценом доставља Студентској служби.

Члан 74.

Студенту који није предао дипломски рад у прописаном року или рад није прихваћен, односно успешно одбрањен одређује се нова тема дипломског рад.

Члан 75.

Успешном одбраном дипломског рада студент завршава студије и издаје му се диплома, као и додатак дипломи о стеченом високом образовању.

Лице које заврши дипломске академске студије стиче стручни назив дипломирани инжењер машинства-мастер са назнаком другог степена дипломских академских студија одговарајућег студијског програма.

XXI СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ

Члан 76.

Факултет организује специјалистичке струковне студије у трајању од једне школске године, према студијском програму кога доноси Универзитет на предлог Већа Факултета.

Члан 77.

Студент је обавезан да присуствује предавањима и важбама и да изврши предиспитне обавезе утврђене студијским програмом из наставних предмета из којих се настава изводи у том семестру.

Овером зимског семестра студент стиче право да полаже испите из одслушаних једносеместарских предмета у том семестру и да похађа наставу у летњем семестру.

Испуњавањем обавеза из претходног става овог члана студент у индексу добија потпис предметног наставника и сарадника.

XXII СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Члан 78.

Факултет организује специјалистичке струковне студије у трајању од једне школске године, према студијском програму кога доноси Универзитет на предлог Већа Факултета.

Члан 79.

Студент је обавезан да присуствује предавањима и важбама и да изврши предиспитне обавезе утврђене студијским програмом из наставних предмета из којих се настава изводи у том семестру.

Овером зимског семестра студент стиче право да полаже испите из одслушаних једносеместарских предмета у том семестру и да похађа наставу у летњем семестру.

Испуњавањем обавеза из претходног става овог члана студент у индексу добија потпис предметног наставника и сарадника.

XXIII СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ РАД

Члан 80.

Специјалистички рад је резултат самосталног научног и стручног рада студента.

Право на одбрану специјалистичког рада студент стиче после положених испита утврђених студијским програмом специјалистичких ступовних и специјалистичких академских студија.

Члан 81.

Студент подноси пријаву за израду специјалистичког рада Већу Факултета преко Студентске службе. Пријава садржи предлог теме специјалистичког рада а кандидат уз пријаву доставља доказе о испуњености услова за израду рада.

Студентска служба потврђује на пријави да студент има право да ради специјалистички рад и пријаву доставља надлежној Катедри Факултета и наставнику за наставни предмет из кога студент жели да ради специјалистички рад.

Члан 82.

Катедра Факултета, на предлог предметног наставника и студента, утврђује предлог назив теме, ментора, трочлану комисију пред којом ће студент бранити рад и рок у коме студент треба рад да брани.

Веће на предлог Катедре одобрава тему специјалистичког рада и одређује ментора.

Члан 83.

Студент брани специјалистички рад у року од годину дана од дана одобравања теме. По истеку овог рока, пријава теме се поништава а студент не може поново пријавити исту тему.

Члан 84.

Студент по завршетку рада, уз сагласност ментора, подноси захтев за одбрану специјалистичког рада Већу Факултета.

Веће у року од 30 дана од дана подношења захтева, на предлог надлежне Катедре, именује Комисију за оцену и одбрану специјалистичког рада која се састоји од три наставника факултета од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

Члан 85.

Комисија за оцену и одбрану специјалистичког рада дужна је да достави извештај Већу са предлогом у року од 45 дана од дана именовања.

Веће разматра извештај Комисије и доноси одлуку о одобравању или не одобравању одбране специјалистичког рада.

Члан 86.

Поступак одбране специјалистичког рада обавља се на исти начин и по поступку одбране дипломског рада на дипломским академским студијама.

Члан 87.

Лице које заврши специјалистичке струковне студије стиче назив струковни инжењер машинства-специјалиста са назнаком другог степена струковних специјалистичких студија одговарајућег студијског програма.

Члан 88.

Лице које заврши специјалистичке академске студије стиче назив дипломирани инжењер машинства-специјалиста са назнаком другог степена специјалистичких академских студија одговарајућег студијског програма.

XXIV НАГРАЂИВАЊЕ СТУДЕНАТА

Члан 89.

Студент може бити награђен за постигнути успех на студијама, свој рад и допринос афирмацији Факултета.

Одлуку о додели награде доноси Савет Факултета на предлог Наставно научног већа.

XXV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 90.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли и сајту Факултета.

ДЕКАН

др Новак Недић ред. проф.